

CAMBRA
DE COMERÇ
INDÚSTRIA I SERVEIS
D'ANDORRA

Gener-juny
2021

INFORME DE CONJUNTURA

Número 49

ÍNDEX

Semestre gener-juny de 2021:

- **Introducció**

- **Comentaris i gràfics**

  - 5** Indústria

  - 7** Construcció

  - 10** Comerç minorista

  - 13** Sector hotelier

- **Enquestes de conjuntura**

  - 17** Indústria

  - 19** Construcció

  - 21** Comerç minorista

  - 25** Sector hotelier

Annex:

  - 27** Distribució sectorial de la mostra en el comerç minorista

L'enquesta de conjuntura realitzada per la Cambra de Comerç, Indústria i Serveis, s'ha dut a terme durant el tercer trimestre de l'any 2021 entre empreses de la indústria, la construcció, el comerç minorista i el sector hotelier. La mostra comprèn 404 empreses i el marge d'error estimat és del 4,47%.

INTRODUCCIÓ

La pandèmia de la covid-19 ha continuat sent el gran determinant de l'evolució de l'economia el 2021. Durant el primer semestre de l'any la recuperació de l'activitat econòmica va anar de menys a més, en línia amb la millora de la situació sanitària. L'any 2021 l'escenari econòmic va començar afectat severament per la tercera onada de contagis, un fet generalitzat a escala europea, que va suposar l'aplicació de noves mesures restrictives a l'activitat i a la interacció social, tot i que de caràcter més delimitat i focalitzat. En aquest context, l'allargament de les fortes restriccions a la mobilitat internacional entre països va afectar de ple l'arribada de turistes a Andorra i va impedir salvar la temporada d'esquí, un període en el qual es concentra gran part de la facturació anual dels sectors més castigats per la covid-19. Després de la finalització de l'onada hivernal, en el segon trimestre de l'any, els bons resultats en el control de la pandèmia i l'avanç de la vacunació, tant en l'àmbit nacional com internacional, va comportar l'aixecament de les fortes limitacions de mobilitat imposades pels països veïns, i en particular per Espanya. Aquest fet va propiciar una reactivació de la demanda turística que va contribuir a impulsar una millora gradual i més generalitzada dels nivells d'activitat.

En aquest escenari d'evolució més favorable de la pandèmia, els senyals de millora de l'activitat i del sentiment de confiança de les empreses en relació amb l'any 2020 són evidents i s'han fet extensius també a les branques més afectades per la crisi sanitària. Tanmateix, la recuperació és encara incompleta i amb grans diferències sectorials. La indústria, la construcció i els serveis menys afectats per les restriccions sanitàries ja han normalitzat gairebé del tot la seva activitat en relació amb els nivells previs a la covid-19, mentre que alguns sectors més vinculats al turisme –com ara l'hoteleria, la restauració, el comerç, les agències de viatges, el transport de viatgers i les activitats culturals i d'oci– estan en fases més retardades de la recuperació, i per tant continuen molt per sota dels nivells normals d'activitat.

La campanya d'estiu del sector turístic ha mostrat uns bons resultats, fins i tot millors dels que s'esperaven fa uns mesos. A més, de cara a la segona meitat de l'any s'espera que el procés de recuperació continuï agafant impuls, gràcies a les altes taxes de vacunació assolides a Andorra i als països de l'entorn que haurien de permetre avançar progressivament cap a una situació de quasi normalitat. Així, la previsió de PIB per al conjunt de 2021 apunta a una taxa de creixement força positiva, en paral·lel a les expectatives de les empreses que indiquen una millora general de la marxa dels negocis, si bé en termes globals encara farà falta almenys un altre any per poder recuperar els nivells d'activitat pre-covid.

Tot i això, el grau d'incertesa continua sent molt elevat i la presència de riscos apareguts els darrers mesos (noves variants del virus, colls d'ampolla en les cadenes de subministrament, augment de la inflació, desajustos en el mercat laboral, etc.) poden dificultar la recuperació i limitar-ne la seva intensitat. En efecte, les empreses hauran d'afrontar per exemple l'escassetat de subministraments, l'encariment de les matèries primeres i de l'energia, la crisi del transport, l'adaptació als nous hàbits dels consumidors i les dificultats per cobrir les vacants de feina, factors que tindran una incidència directa en els seus costos d'explotació. En concret, en l'àmbit laboral, destaca que prop del 30% del total d'empreses enquestades manifesten que tenen dificultats per trobar personal qualificat, un percentatge que augmenta de manera significativa en el cas d'aquelles activitats més tensionades, com ara l'hoteleria (amb el 43% d'hotels que manifesten la seva preocupació per trobar personal qualificat) i, de manera particular, la construcció (on 7 de cada 10 empreses declaren tenir dificultats per cobrir les vacants de treball).

És fonamental que les empreses andorranes no surtin gaire afeblides d'aquesta crisi sanitària i, per tant, és molt important identificar en detall les problemàtiques, els reptes i les necessitats del nostre teixit productiu davant el nou escenari post-covid. Només així podrem definir i implementar de manera adequada les mesures de política econòmica que donin suport a la reactivació i a la transformació del model productiu andorrà, per ajudar-lo a guanyar competitivitat i a impulsar un creixement sòlid i sostenible de l'activitat econòmica a mitjà i llarg termini.

SEMESTRE GENER-JUNY 2021

COMENTARIS I GRÀFICS

Indústria
Construcció
Comerç minorista
Sector hotelier

INDÚSTRIA

L'any 2020 la indústria va patir un retrocés significatiu de l'activitat com a conseqüència de les restriccions decretades per contenir la pandèmia del coronavirus. Tanmateix, un cop superada la primera onada de la covid-19, no s'ha vist especialment afectada per les noves onades del virus i ha pogut mantenir una millora gradual de l'activitat que li ha permès anar normalitzant progressivament els seus nivells de producció.

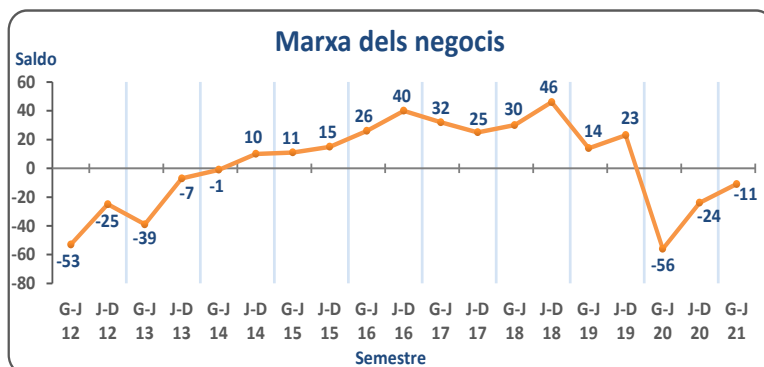
En el primer semestre de 2021 la recuperació en el sector industrial ha continuat progressant, i destaca en positiu que **si bé encara no s'han assolit els registres d'activitat i de confiança previs a la pandèmia, aquests ja se situen en nivells propers.**

Segons les opinions empresarials recollides en l'enquesta de conjuntura de la Cambra, la percepció de les indústries sobre **la situació actual dels negocis** ha estat la més favorable des de l'inici de la pandèmia. No obstant això, les respostes pessimistes sobre la marxa dels negocis encara predominen sobre les de signe contrari, fet que denota que l'activitat encara se situa per sota de les expectatives del sector. En concret, el 22% dels enquestats han fet una valoració positiva de l'evolució dels negocis, 8 punts percentuals més que al segon semestre de 2020, mentre que el nombre d'indústries que n'ha indicat una trajectòria dolenta s'ha reduït fins al 33% del total, el que representa gairebé la meitat d'empreses que un any abans.

En termes quantitius, **la disminució interanual mitjana de la xifra de vendes de la indústria ha estat del 4%⁽¹⁾ el primer semestre de 2021**, el que suposa una taxa de descens gairebé 12 punts menor que la registrada el semestre anterior (-15,7%).

Igualment, **la producció industrial**, després d'haver registrat la màxima

caiguda amb el confinament a l'abril de 2020, segueix millorant gradualment, per bé que encara se situa en nivells modestos.

Aquesta tendència més favorable de la producció s'explica per la recuperació de la demanda domèstica i també pel dinamisme en les exportacions, davant la millora de l'entorn econòmic exterior. Així, **les dades d'exportacions de béns totals** han registrat un augment interanual en l'acumulat del període gener-juny de 2021 del 58,5%; la millora deriva en bona part de l'efecte base de fer la comparació amb els mesos més intensos de la pandèmia. Ara bé, destaca que si la variació s'efectua respecte a la situació prèvia a la covid-19, les vendes a l'exterior són un 27,2% superior a les registrades el primer semestre de 2019.

En paral·lel, **el grau mitjà d'utilització de la capacitat productiva** ha continuat augmentant per segon semestre consecutiu, fins al 59%, tot i que en termes històrics es manté encara en cotes baixes (7 punts per sota de la mitjana dels últims cinc anys). D'altra banda, **els estocs de productes acabats** s'han considerat una mica reduïts per a l'època de l'any i **la cartera de comandes** es va recuperant a poc a poc, però es situa encara en nivells inferiors als normals.

Les xifres oficials de PIB publicades pel Departament d'Estadística confirmen que la recuperació de l'activitat avança a bon ritme, amb una evolució del **VAB real de la indústria** del +12,4% el segon trimestre de l'any 2021. Aquesta taxa suposa un repunt notable respecte al creixement de l'1,8% del primer trimestre de l'any, i consolida el gir alcista de l'activitat industrial, en contrast amb les caigudes de VAB registrades ara fa un any (del -11,2% el 1r trimestre de 2020 i de -15,6% el segon trimestre de 2020).

Finalment, **els preus de venda** han seguit una trajectòria estable a la majoria d'empreses, i pel que fa al **mercat de treball**, s'ha aturat la inèrcia de creació d'ocupació en el sector, en part per la retirada de les mesures de caràcter generalitzat

dels ERTO (suspensió temporal dels contractes de treball i reducció de la jornada laboral), que a partir del gener de 2021 han requerit unes condicions d'accés més específiques i restrictives per a les empreses. Així, les dades d'afiliats de la CASS indiquen un descens del nombre d'assalariats en termes acumulats fins al juny, del -1,6%, davant de l'increment del 5,3% que es va registrar el mateix període de l'any 2020.

Les perspectives de les empreses són les més optimistes dels últims dos anys i mig, i avancen un dinamisme més elevat de l'activitat industrial durant la segona meitat de l'any 2021.

Les empreses confien en què **la marxa dels negocis** continuarà millorant i esperen un increment moderat de **la cartera de comandes** i dels **nivells de producció**.

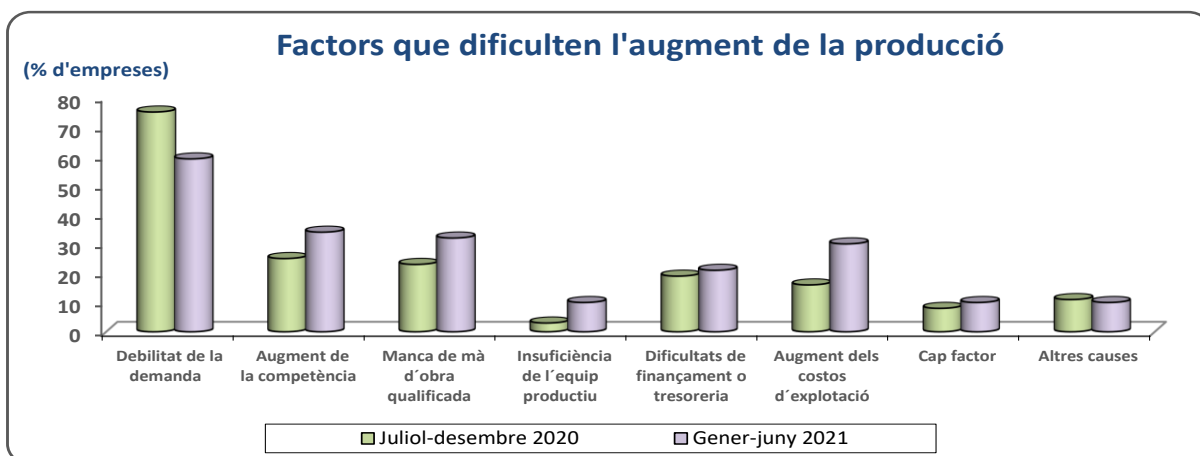
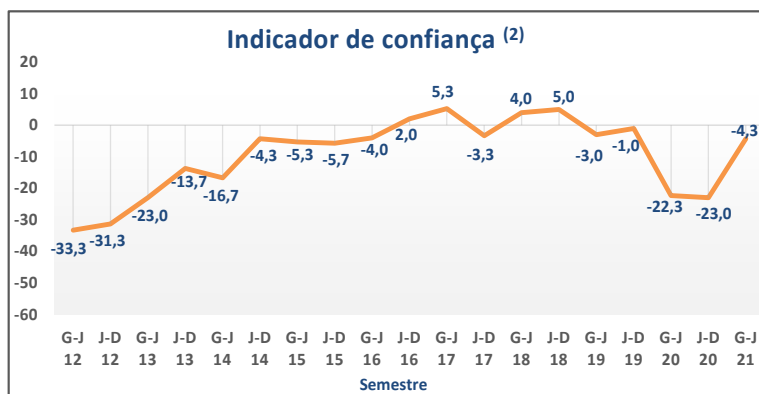
El grau d'utilització de la capacitat productiva tendirà a recuperar-se una mica, però encara es mantindrà en nivells baixos, lleugerament per sobre del 60% de mitjana.

L'ocupació de personal es mantindrà força estable en la majoria d'empreses (8 de cada 10 indústries així ho indiquen), i pel que fa als **preus de venda**, les empreses preveuen una trajectòria alcista vinculada sobretot a l'encariment

dels preus de les matèries primeres i del transport, que difícilment podran afrontar només via ajustaments de marges.

L'indicador de confiança de la indústria també reflecteix un sentiment empresarial menys pessimista pel que fa a les perspectives a curt termini. En concret, aquest índex, tot i que s'ha mantingut en terreny negatiu (-4,3 punts) presenta una millora important respecte als registres de l'any 2020 – de prop de 18 punts de mitjana–, i ja se situa en valors molt similars als nivells anteriors a la covid-19.

La debilitat de la demanda –citada pel 59% de les empreses– continua sent el factor principal que limita la bona marxa dels negocis, si bé ha perdut rellevància respecte als dos semestres precedents. Entre els altres obstacles més assenyalats per les empreses destaquen **l'augment de la competència** (citat pel 34% dels enquestats), **la manca de mà d'obra qualificada** (pel 32%) i **l'augment dels costos d'explotació** (pel 30%), tots ells amb una incidència clarament superior a l'anotada mesos enrere.

¹ Dada extreta de l'enquesta sobre l'impacte econòmic de la covid-19 elaborada per la Cambra de Comerç, Indústria i Serveis i l'Andorra Recerca + Innovació (3a edició – juliol 2021).

² Mitjana del saldo de la cartera de comandes total, dels estocs canviats de signe i de les perspectives de la tendència de la producció. Saldo: Diferència de respostes extremes (positives i negatives), en percentatge.

CONSTRUCCIÓ

Des de mitjans de 2020, un cop superat el xoc econòmic que va suposar l'aturada dels negocis durant el confinament, **el sector de la construcció es troba en una fase expansiva clara, sustentada sobretot per l'impuls de l'obra privada.** Els resultats de l'enquesta de clima empresarial del primer semestre de 2021 confirmen el dinamisme de la construcció, que **està creixent a un ritme molt notable i per damunt del conjunt de l'economia.**

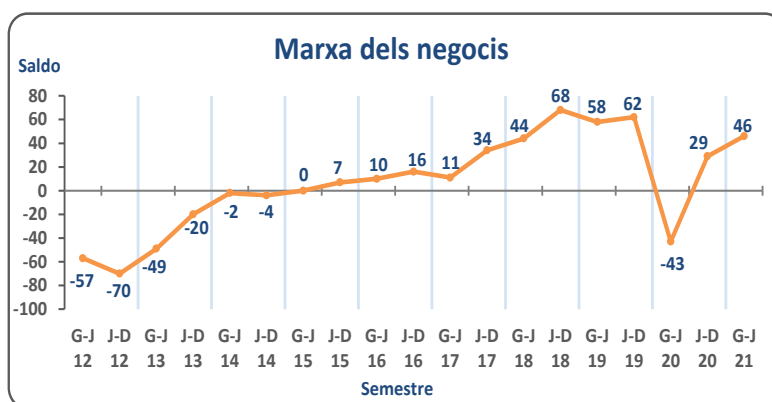
En general, els indicadors d'activitat del sector (VAB, visats d'obra, importacions de materials, mercat laboral, mercat immobiliari, etc.), mostren una evolució molt positiva, amb xifres que en la majoria de casos ja han recuperat o fins i tot superat els nivells d'abans de la pandèmia.

Tot i això, la fortalesa que mostra la demanda topa amb certs desajustos pel costat de l'oferta, com ara la dificultat dels empresaris per contractar treballadors –principal font de preocupació del sector–, i l'encariment i problemes de subministrament d'alguns materials claus per a l'activitat constructora (com ara l'acer, l'alumini, el coure o la fusta) que està produint retards en algunes obres i tensions a l'alça en els costos de producció. Uns factors que si persisteixen en els propers mesos a escala global, podrien condicionar la intensitat de la recuperació a curt termini.

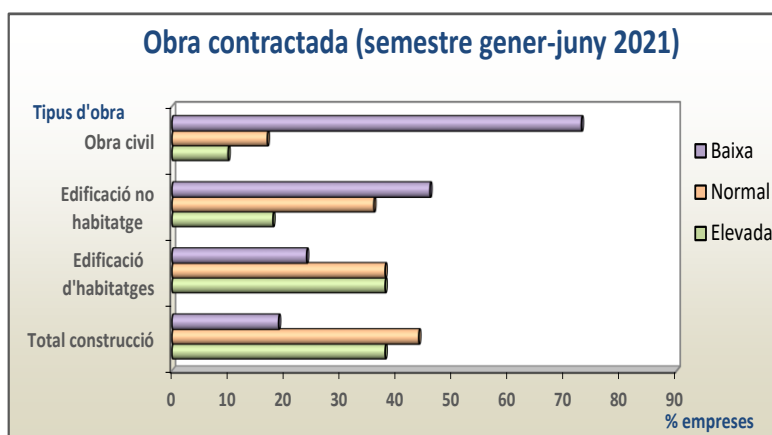
Les opinions empresarials recollides en l'enquesta de la Cambra reflecteixen una millora significativa de la confiança empresarial, en línia amb una evolució de **la marxa dels negocis** que ha estat satisfactòria en conjunt i bastant més positiva que l'apuntada els dos semestres anteriors. Així, la majoria d'empreses enquestades –el 52% del total– ha valorat que la situació dels negocis ha estat bona, mentre que el 6% d'empreses l'ha jutjat negativament (un percentatge

reduït, que ja se situa en un rang molt similar als registres pre-pandèmia).

En termes quantitatius i segons els resultats sectorials de l'enquesta sobre l'impacte econòmic de la covid-19 elaborada per la Cambra de Comerç i l'Andorra Recerca + Innovació, **les empreses constructores han registrat un increment interanual mitjà de la facturació del 27,7% durant els sis primers mesos de l'any 2021.**

Paral·lelament, **el volum d'obra executada** ha remuntat de manera molt apreciable, fins a situar-se en nivells ja força normalitzats, després dels valors excepcionalment baixos assolits l'any 2020. En detall, gairebé 6 de cada 10 empreses han indicat un augment dels treballs realitzats en termes interanuals, fet que s'explica pel volum més elevat d'execució d'obra nova i també pel repunt dels treballs de rehabilitació i reformes d'edificis amb criteris d'eficiència energètica, atribuïble en bona mesura al suport de les polítiques d'estímul impulsades pel Govern en aquest àmbit.

D'altra banda, l'evolució a l'alça de **l'obra contractada** confirma que l'activitat continua guanyant impuls de la mà de **l'edificació d'habitatges**, la branca que ha resistit millor l'impacte de la pandèmia i la que està donant senyals més sòlids de reactivació. Pel que fa al **segment d'obra no residencial**, el volum de contractacions s'ha recuperat una mica, però s'ha mantingut encara en nivells reduïts, a causa de l'ajornament de les decisions d'inversió per part de les empreses en un entorn d'elevada incertesa. L'evolució més negativa correspon novament al **segment de l'obra civil**, en què l'activitat s'ha vist frenada per la pèrdua de capacitat d'inversió pública en l'actual context de pandèmia.

Els indicadors del mercat immobiliari mostren en conjunt una trajectòria alcista i corroboren el bon comportament de la demanda d'habitatges. Així, durant el primer semestre de 2021 el **nombre total de compravendes immobiliàries** s'ha incrementat el 98,6% interanual i, en particular, pel que fa al **nombre total d'habitatges transmesos**⁽¹⁾ (nous i de segona mà) l'augment ha estat del 74,4% interanual, sent rellevant assenyalar que des de finals de 2020, les xifres en valors absoluts ja superen els registres del mateix període de 2019.

Les dades semi-definitives del PIB elaborades pel Departament d'Estadística confirmen que l'any 2020 la construcció va ser el sector que va resistir millor l'impacte de la pandèmia, fins al punt que va aconseguir tancar l'exercici amb un creixement interanual del VAB de l'1,4% en termes reals. Les dades de l'avanç trimestral del PIB de l'any 2021, corroboren que la construcció manté un ritme d'activitat molt elevat, clarament superior al dels altres sectors. En concret, s'estima que el **VAB real de la construcció** ha accentuat la taxa d'augment fins al 55,3% el segon trimestre de l'any 2021, després de registrar també un fort creixement el primer trimestre (+23,4%).

En opinió de les empreses consultades **els preus de venda** han experimentat un increment notable, per l'escassetat i

l'augment del cost dels materials essencials per a la construcció, en un context de ràpid creixement de la demanda. Finalment aquests bons resultats de la construcció, en termes d'activitat, han permès intensificar el **procés de creació d'ocupació** en el sector durant el primer semestre de 2021, que s'ha traduït en un augment interanual dels assalariats del 6,5%, 3,6 punts més intens que el del semestre anterior.

Les expectatives de les empreses indiquen que la construcció mantindrà un nivell d'activitat elevat al llarg dels propers mesos.

Així, **la marxa dels negocis** continuarà sent positiva i el **volum d'obra executada** tendirà a augmentar, si bé a un ritme més moderat.

L'evolució de **l'obra contractada** també seguirà una tendència favorable, moderadament a l'alça, sobretot en el segment de **l'edificació d'habitatges**, que es continuarà beneficiant de la bona dinàmica del mercat immobiliari, pel seu paper d'actiu refugi, i del suport d'unes condicions creditícies favorables. En canvi, **la branca d'edificació no residencial** i, en particular, **l'obra pública** mantindran una evolució comparativament menys satisfactòria. Cal recordar que el pressupost del Govern de 2021 estableix un 23,1% menys d'inversió real respecte a la xifra pressupostada de l'any 2020, cosa que suposa en termes absoluts una disminució de 10,2 M€.

Igualment, els indicadors avançats del sector fan preveure que l'activitat constructora mantindrà un dinamisme elevat. En concret, **les importacions de materials de la construcció**⁽²⁾ han crescut de manera significativa els primers sis mesos de l'any 2021 –el 78,2% interanual–, fins a assolir la xifra de 23,0 milions d'euros, l'import més alt des de finals de 2018. També **els metres quadrats totals visats**⁽³⁾ han registrat un fort increment respecte al mateix període del 2020, ja que pràcticament s'han triplicat, gràcies a l'impuls dels visats d'obra nova i de reformes. A més, és rellevant destacar que en comparació amb la situació prèvia a la pandèmia (1r semestre de 2019) l'augment ha estat també molt significatiu, del 16,1%.

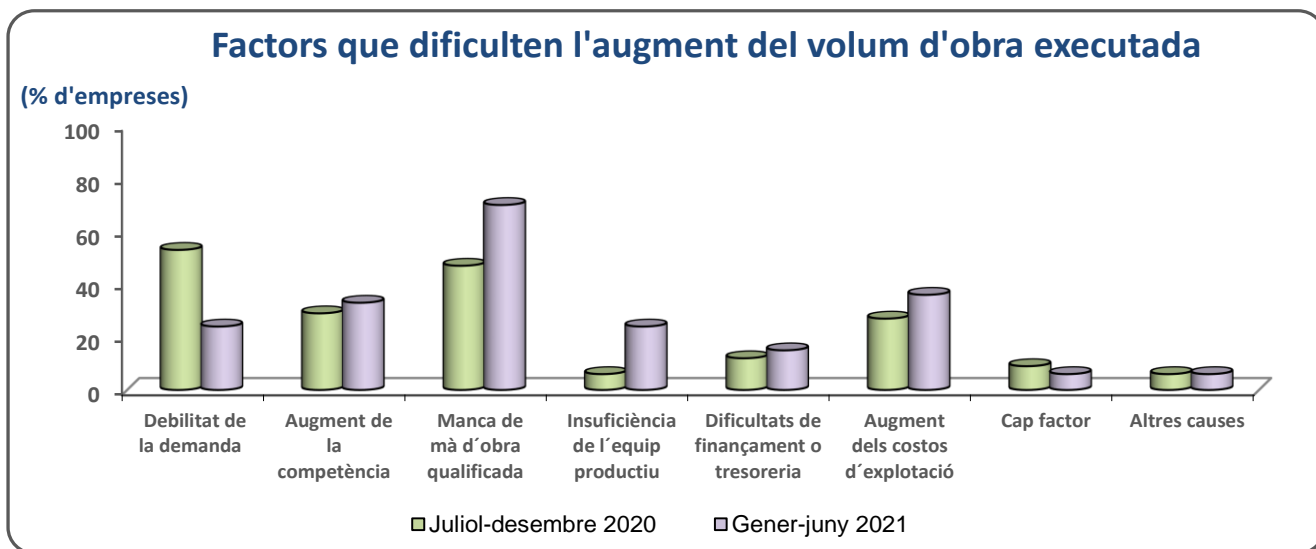
D'altra banda, les empreses preveuen la continuïtat de la forta escalada dels **preus de venda**, per la persistència dels problemes de subministrament, i una evolució alcista dels **treballadors ocupats**.

La manca de mà d'obra qualificada s'ha convertit en el factor més citat per les empreses entre els que dificulten la marxa dels negocis (7 de cada 10 constructors l'han assenyalat), seguit de **l'augment dels costos d'explotació** (citat pel 36% dels enquestats) i de **l'augment de la competència** (citat pel 33%). Amb una incidència molt

menor que en els dos semestres anteriors, **la debilitat de la demanda** només l'han considerat un obstacle el

24% de les constructors, fet que reflecteix el bon moment del sector.

¹ Inclou: Pis, habitatge unifamiliar i edifici.

² Dada del Departament de Tributs i de Fronteres.

³ Dada facilitada pel Col·legi Oficial d'Arquitectes d'Andorra.

Saldo: Diferència de respostes extremes (positives i negatives), en percentatge.

COMERÇ MINORISTA

La recuperació de l'activitat comercial es va veure frenada per les noves onades del virus viscudes a finals de 2020 i principis de 2021 que van mantenir els fluxos turístics en mínims i van retardar les perspectives d'una dinàmica més positiva dels negocis.

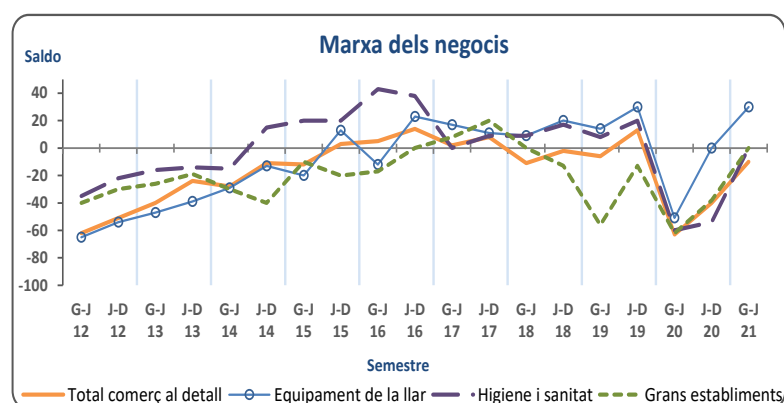
És a partir de la primavera de 2021, amb l'aixecament de les fortes restriccions a la mobilitat internacional, quan la situació del *retail* comença a millorar de forma apreciable, gràcies a la reactivació del turisme –si bé encara dins uns nivells molt baixos–, i a l'increment del consum privat impulsat en part per l'estalvi acumulat durant la crisi.

D'aquesta manera, **el comerç minorista ha tancat el primer semestre de 2021 amb unes dades de confiança i d'activitat millors que les de 2020, però que encara es mantenen clarament per sota dels nivells pre-pandèmia.**

En paral·lel, la crisi sanitària ha comportat un canvi de paradigma en molts aspectes de l'economia i ha accelerat algunes tendències de canvi del model de negoci del *retail* que ja estaven en marxa en el passat. En aquest context, **l'augment del comerç electrònic, l'estratègia omnicanal, l'adaptació a la digitalització, el manteniment d'uns preus competitiu tot l'any, la millora de l'experiència de compra dels clients, etc. són el centre de les preocupacions del sector i els principals reptes que haurà d'afrontar** per adaptar-se ràpidament a les noves necessitats i als nous hàbits dels consumidors.

Les opinions de les empreses sobre **la marxa dels negocis** recollides en l'enquesta de conjuntura del primer semestre de 2021, mostren un estat d'ànim encara poc entusiasta, però en general suggereixen una visió força menys pessimista de la situació comercial: el

percentatge d'empresaris que han qualificat de dolenta l'evolució dels negocis ha caigut fins al 35%, la proporció més baixa des de l'inici de la crisi sanitària –cal recordar que en el primer semestre de 2020 aquest percentatge havia arribat a ser del 71%. A més, també ha augmentat el nombre de comerços que han considerat bona la situació dels negocis, fins al 25% del total –el triple d'empreses que un any abans.

Per subsectors, es constaten, un cop més, diferències rellevants en línia amb les dinàmiques dispars dels tipus de consum. La millora de l'activitat ha continuat sent especialment notable en **la branca d'equipament de la llar** (mobles, electrodomèstics...), afavorida pel dinamisme de la construcció, però també per un canvi de preferències del consumidor que, després d'una etapa dura de confinaments, valora més que abans la necessitat de comprar productes per millorar la comoditat i el confort de la llar. Igualment, també s'observa una recuperació significativa de la marxa dels negocis en **el subsector d'informàtica i electrònica**, que respon a un consum més elevat d'aquests productes motivat per la major digitalització que ha comportat la pandèmia. Finalment, també s'aprecia una evolució favorable del **ram d'higiene i sanitat** (perfumeria i farmàcia) que s'ha beneficiat d'un comportament més dinàmic de la demanda tant interna com externa. Per contra, en el vessant més negatiu, destaca **la branca de roba i calçat**, que tot i mostrar una millora dels nivells d'activitat en relació amb els dos semestres anteriors, ha continuat presentant un balanç força desfavorable, amb un 60% de comerços que han jutjat negativament la situació dels negocis –la proporció més elevada de tot el comerç.

En paral·lel, **la xifra de vendes global** també ha registrat una tendència més positiva i ha moderat la caiguda respecte als dos semestres precedents. En termes interanuals, les úniques branques que han registrat un increment de les vendes han estat **la d'higiene i sanitat, la d'informàtica i electrònica i**

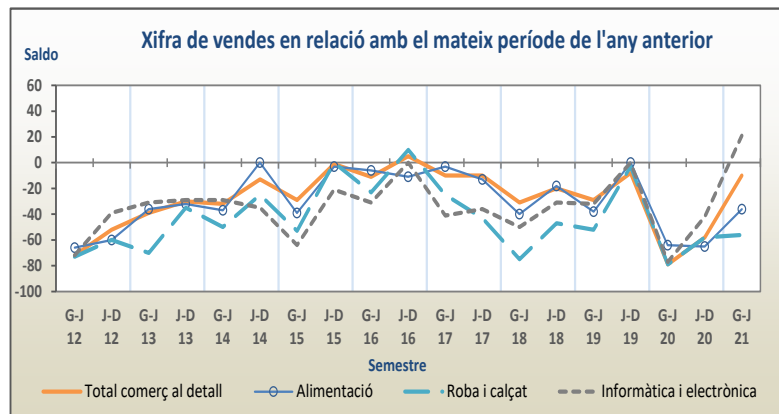
la d'equipament de la llar. També és destacable la millora dels registres de vendes en **el ram de vehicles i accessoris**, en línia amb un comportament més positiu de les matriculacions de turismes que van augmentar un 72% els primers sis mesos de l'any 2021. En sentit contrari, el retrocés més important de la facturació s'ha concentrat en **el segment de roba i calçat**, que ha registrat novament uns volums de vendes molt baixos, fet que s'explica en part per una despesa de consum d'aquests articles més mesurada i centrada en la compra de productes més essencials i de necessitat.

Segons les dades de l'enquesta de valoració de l'impacte de la covid-19, elaborada per la Cambra i l'Andorra Recerca + Innovació, els empresaris han assenyalat **una disminució interanual mitjana de la xifra de vendes en el comerç minorista del 8,4% el primer semestre de 2021**, bastant més reduïda que la del semestre anterior (-29,3%).

D'altra banda, l'anàlisi de **les xifres d'importacions totals de béns** confirmen el repunt de l'activitat comercial. Segons les dades del Departament de Tributs i de fronteres, les compres a l'exterior, excloent-ne el capítol d'objectes d'art, de col·lecció o d'antiguitats, que van patir un increment excepcional el 2020, han augmentat el 18,2% el primer semestre de 2021, en contrast amb la caiguda del 25,9% registrada un any enrere.

Els estocs de productes s'han considerat excessius en el ram de roba i calçat i excepcionalment reduïts en el segment de vehicles i accessoris, un fet relacionat amb el trencament de les cadenes de subministrament per l'escassetat de semiconductors (xips), que ha afectat molt especialment la indústria de l'automòbil.

Els preus de venda han seguit en general una evolució força estable en la majoria de comerços, amb l'excepció del ram de roba i calçat, que ha continuat aplicant descomptes i rebaixes de preus per estimular les vendes.

En l'àmbit laboral, l'impacte de la crisi de la covid-19 s'ha traslladat amb intensitat al mercat de treball, a causa d'una reactivació de l'activitat comercial encara força lenta i també a un ús menys generalitzat dels ERTO –suspensió temporal del contracte de treball (STCT) i reducció de la jornada laboral (RJL). Cal remarcar que durant el primer semestre de 2021 els ERTO s'han concentrat en determinats sectors més afectats per les restriccions, que presentaven una taxa reduïda de recuperació de l'activitat o que tenien una estreta relació amb el turisme. No obstant això, el mecanisme dels ERTO encara ha estat fonamental per limitar la pèrdua d'ocupació en el sector.

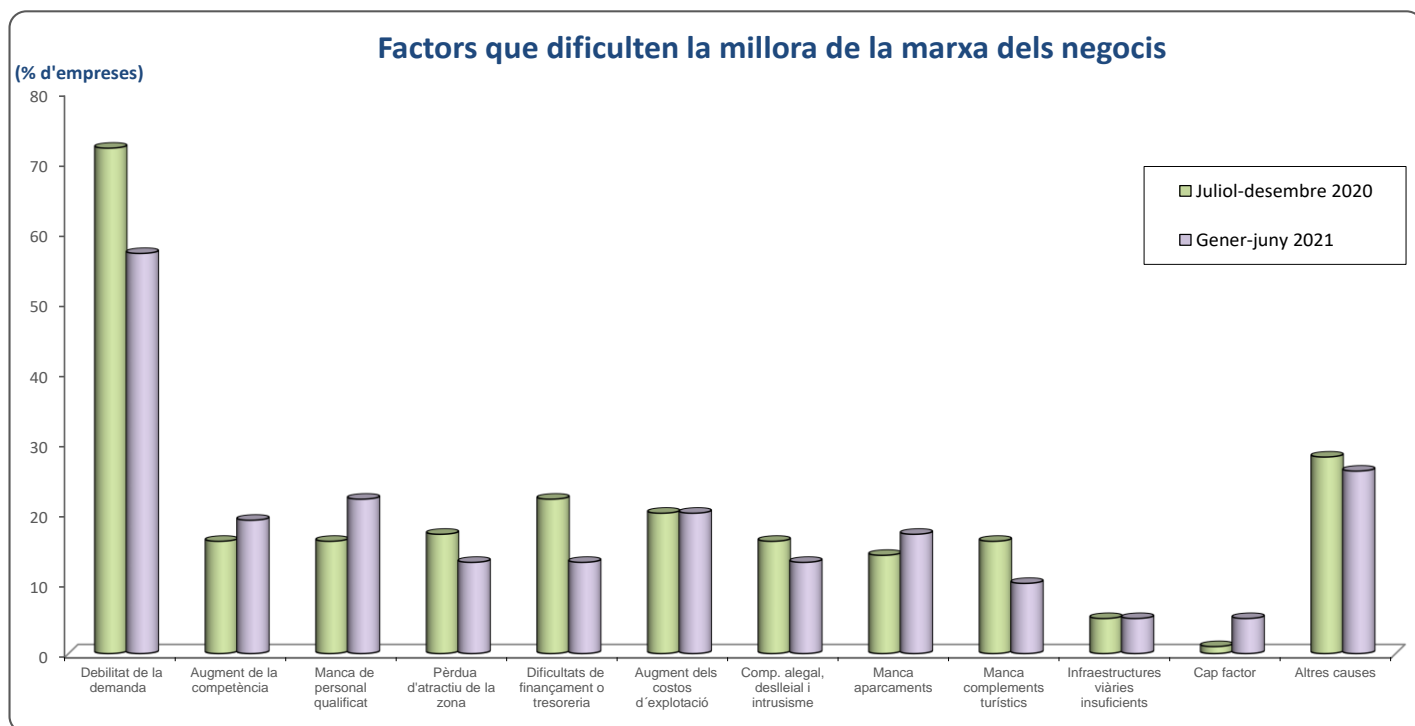
Així, segons **les dades d'afiliats de la CASS** relatives al conjunt del comerç, el nombre d'assalariats ha disminuït el 7,6% durant el primer semestre de 2021, una taxa de caiguda bastant superior a la registrada el semestre anterior (-1,2%). Paral·lelament, el nombre de treballadors coberts per un ERTO també ha anat disminuint, fins arribar el mes de juny de 2021 a 833 persones, és a dir el 10% del total d'assalariats del sector. És rellevant destacar que el mes de desembre de 2020 el nombre de beneficiaris en ERTO era molt més elevat: 1.561 empleats estaven afectats per una STCT o una RJL, una xifra que suposava el 19% del total d'assalariats del comerç.

Pel que fa a la segona meitat de l'any 2021 els comerciants assenyalen una millora clara de les seves expectatives de negoci, amb unes previsions especialment bones de cara a la campanya de Nadal.

Tot i que el major dinamisme de l'activitat que s'espera vindrà molt condicionat per l'evolució de la pandèmia. Els comerços confien en una evolució més favorable de **la marxa dels negocis** i també esperen que **la xifra de vendes** s'anirà recuperant, si bé es mantindrà en nivells modestos. **El personal ocupat** es mantindrà estable en la majoria de comerços i **els preus de venda** seguiran una tendència ascendent.

Entre els factors que poden limitar la bona marxa de l'activitat, a banda de **l'elevada incertesa sobre l'evolució futura de la pandèmia**, hi ha **la debilitat de la demanda**, que ha perdut rellevància, però que encara es manté com el principal obstacle, amb una freqüència del 57%.

Quant a la resta de factors, destaca **la manca de personal qualificat** (citada pel 22%) i **l'augment dels costos d'exploració** (esmentada pel 20%).

Nota: Aquest semestre s'ha introduït un canvi metodològic en la sectorització de la mostra de l'enquesta de conjuntura del comerç minorista amb l'objectiu d'adaptar-la a la nova Classificació d'activitats econòmiques d'Andorra (CAEA-2019). A l'annex es presenta el detall de la nova distribució sectorial.

Saldo: Diferència de respostes extremes (positives i negatives), en percentatge.

SECTOR HOTELER

L'impacte de la covid-19 ha continuat sent especialment sever en el sector turístic durant el primer semestre de 2021. L'empitjorament de la situació pandèmica al començament de l'any i les fortes restriccions a la mobilitat transfronterera, per un període superior a l'esperat, han estat un cop molt dur per al sector hoteler, que ha vist com la demanda turística s'ha mantingut en nivells mínims històrics durant els mesos d'hivern.

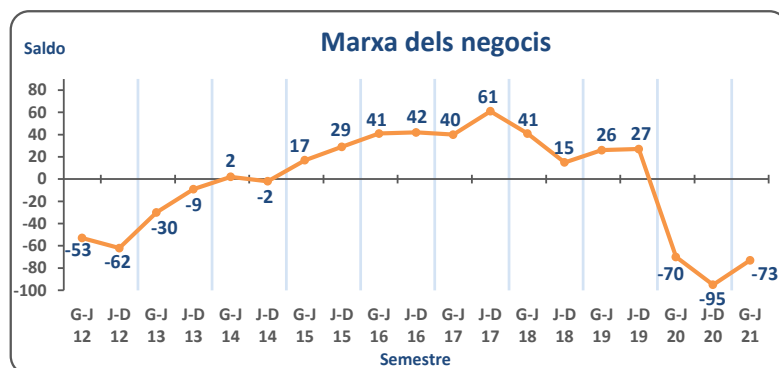
Aquesta circumstància ha impedit un funcionament normal dels negocis i ha provocat que un nombre elevat d'empreses hoteleres s'hagin vist obligades a mantenir aturada l'activitat durant la temporada d'esquí, un període en el qual es concentra bona part de la facturació anual del sector.

En el segon trimestre de l'any, la millora del context sanitari arran dels avanços en el procés de vacunació i la consegüent reactivació dels fluxos turístics han suposat un impuls per al sector hoteler, si bé dins uns registres d'activitat encara molt per sota dels nivells precovid.

Els resultats de l'enquesta de clima empresarial confirmen **el desànim elevat dels empresaris**, que continuen mostrant una gran preocupació per l'enorme impacte de la crisi sanitària en els seus negocis, en un context en què **les dades d'activitat –ocupació hotelera, nombre de turistes, pernотacions, despesa turística, etc. –, han seguit reflectint una situació excepcional amb xifres molt allunyades de les que serien habituals.**

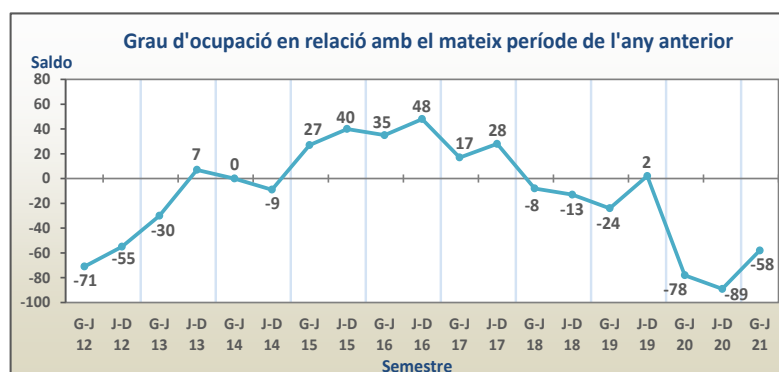
Les valoracions dels hotelers sobre **la marxa dels negocis** han estat les més pessimistes, per aquest període, des de que la Cambra va iniciar l'enquesta l'any 1997 i confirmen que el declivi de l'activitat ha estat molt intens i

generalitzat, així com els índexs elevats d'inactivitat de l'oferta hotelera.

En concret, només un 8% d'empreses han valorat com a bona la marxa dels negocis durant el primer semestre de 2021, davant del 81% d'empreses que han assenyalat una tendència desfavorable de l'activitat. Com a resultat el saldo que indica la diferència entre respostes positives i negatives s'ha situat en -73 punts (en el primer semestre de 2020 el saldo era de -70 punts).

Des d'una òptica territorial, **l'evolució negativa dels negocis ha estat comuna a totes les parròquies** i ha afectat tant els nuclis comercials del país –menys marcats per l'estacionalitat– com la resta de zones més perifèriques.

Paral·lelament, **el grau mitjà d'ocupació** s'ha situat en uns registres inferiors als anotats els mateixos mesos de 2020, i també ha quedat netament per sota dels nivells assolits el semestre passat, en què l'activitat ja va experimentar una davallada de gran magnitud. Per parròquies, els índexs d'ocupació han empitjorat notablement a totes les zones amb estacions d'esquí i també han mostrat una evolució clarament negativa a les parròquies centrals del país –Andorra la vella i Escaldes-Engordany–, si bé en aquest darrer cas, el

deteriorament de l'activitat s'ha mantingut dins uns límits més moderats.

Les dades de l'enquesta de valoració de l'impacte de la covid-19 elaborada per la Cambra i l'Andorra Recerca + Innovació el mes de juliol de 2021, confirmen el moment conjuntural de gran dificultat que continua travessant el sector hotelier, en un context en què la crisi de la covid-19 està derivant en una caiguda dràstica i persistent dels seus ingressos. En concret, segons les opinions dels hotelers enquestats **la davallada interanual mitjana de la facturació ha estat de prop del 49% el primer semestre de 2021**, gairebé 10 punts més acusada que la dels dos semestres precedents.

L'anàlisi de les xifres de visitants recull el dur impacte de les fortes restriccions a la mobilitat de les persones, amb davallades anuals molt significatives. Així, durant el període gener-juny de 2021 **els turistes** que han visitat Andorra han disminuït un 55,7% respecte al mateix semestre de 2020, fins arribar només a la xifra de 419.672 persones (menys d'una tercera part de l'afluència de turistes rebuda el 2019). **Les pernoctacions hoteleres**⁽¹⁾ han acumulat una caiguda interanual fins al juny encara més important, del 75,5%, fet que indica una reducció de les estades mitjanes en el hotels, a causa de la forta davallada de les pernoctacions associades als turistes de destinacions més llunyanes amb una propensió d'estades més llargues. En detall, els turistes d'altres nacionalitats diferents a l'espanyola i la francesa han caigut el 77% la primera meitat de l'any 2021, mentre que el turisme de proximitat en conjunt ha mostrat una disminució comparativament més moderada (del -52% en el cas dels turistes espanyols i del -40% en el cas dels francesos).

En opinió de les empreses, **els preus de venda** han seguit una orientació a la baixa, però de caràcter molt contingut i en **l'àmbit del mercat laboral**, la situació ha empitjorat de manera significativa; destaca el fet que 5 de cada 10 hotels han dut a terme menys

contractacions o han aplicat reduccions de personal en les seves plantilles.

Les dades de la CASS corroboren que el ritme de destrucció d'ocupació en l'hoteleria⁽²⁾ s'ha intensificat durant el primer semestre de 2021, amb una caiguda del nombre mitjà d'assalariats del 28,3% interanual, una taxa de descens gairebé 7 punts superior a la del semestre anterior i bastant més acusada que la del mateix període de l'any 2020 (-9,9%). Malgrat això, és important assenyalar que la figura dels ERTO ha continuat sent un instrument clau per mantenir molts llocs de treball i evitar més acomiadaments. En efecte, durant la primera meitat de l'any 2021, el sector hotelier ha continuat sent la branca d'activitat que ha utilitzat més el recurs dels ERTO. En concret, al mes de gener 1.401 empleats estaven coberts per una suspensió temporal del contracte de treball o una reducció de la jornada laboral, és a dir prop d'un 40% dels assalariats del sector; un percentatge de cobertura que s'ha mantingut força estable al llarg del semestre. Només el nombre de beneficiaris en ERTO es va reduir de forma significativa durant el mes de juny, fins als 891 treballadors, una xifra que suposa un 24% del total d'assalariats del sector.

Quant a **la distribució de la clientela per nacionalitats, els catalans** es mantenen els primers del rànquing amb una representació del 34%, per davant dels **clients de la resta d'Espanya** (el 26%). Per la seva banda, **els viatgers francesos** han augmentat en relació amb un any enrere i han passat a representar el 30% del total, situant-se molt per sobre dels **clients provinents de destinacions més llunyanes**, que han reduït el seu pes fins al 10% del total (un percentatge mínim, mai vist fins ara en un primer semestre de l'any).

Les previsions sobre l'evolució futura de l'activitat turística estan subjectes a molta incertesa, condicionada per l'efecte que poden tenir les noves variants i els nous rebrots del virus.

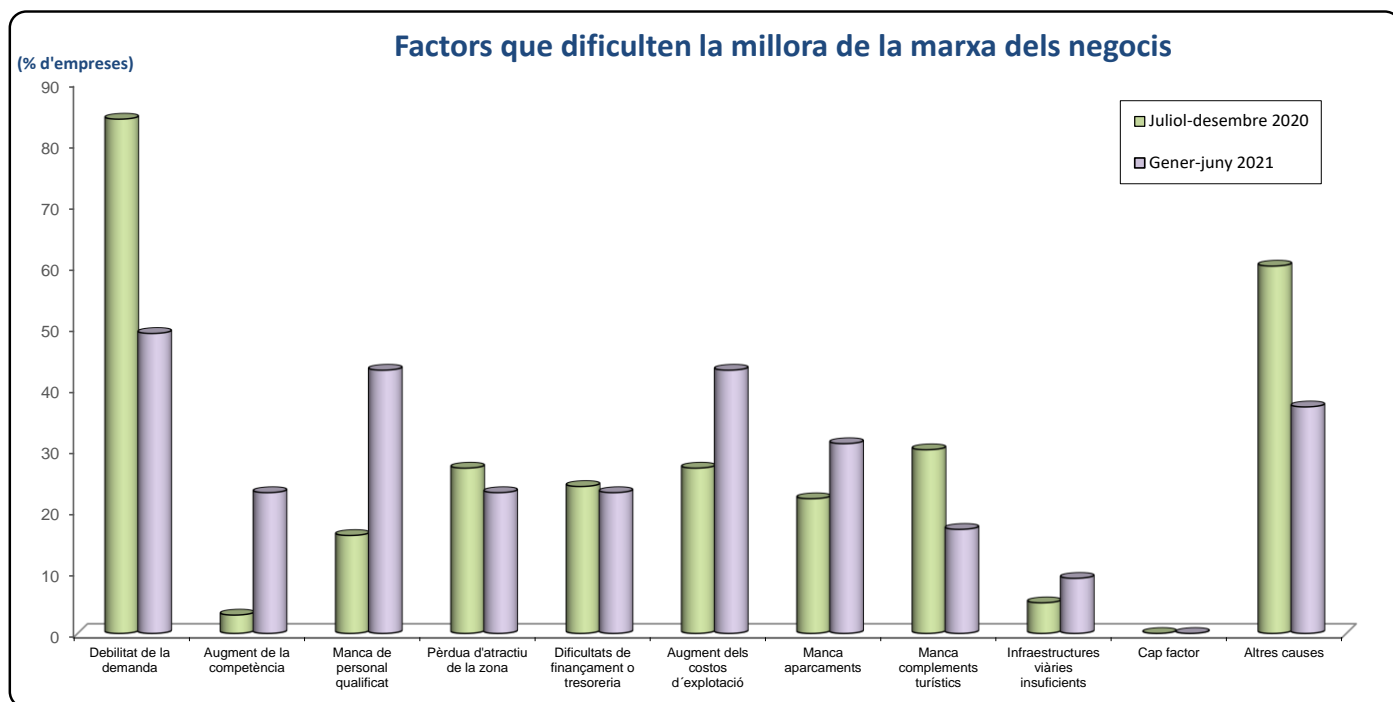
El balanç de la campanya d'estiu ha estat positiu i **el sector hotelier espera que de cara als propers mesos el turisme de proximitat continuï sent el principal suport a la recuperació de l'activitat**. L'avanç de la vacunació a Andorra i als països veïns i la posada en marxa del certificat covid pot suposar un impuls per al sector, que afronta amb optimisme la campanya de Nadal i l'inici de la temporada d'esquí.

Així, els hotelers preveuen que **la marxa dels negocis** millorarà de manera significativa i avancen un increment dels **volums d'ocupació** a la majoria de parròquies, en línia amb un **nivell de reserves** que s'anirà recuperant gradualment. Tot i així, el ritme d'activitat encara es mantindrà lluny dels nivells previs a la crisi.

A més, **el nombre de contractacions de personal** en el sector anirà a l'alça i **els preus de venda** seguiran una trajectòria estable.

Entre els factors que limiten la millora dels negocis, **la debilitat de la demanda a causa de la crisi sanitària** continua

sent la principal preocupació per a les empreses (el 49% l'han esmentat), tot i que perd rellevància en relació amb els semestres anteriors. Per darrere d'aquest factor destaquen **la incidència de la manca de personal qualificat i l'augment dels costos d'exploració**, ambdós obstacles citats pel 43% dels enquestats.

¹ Dada relativa a pernoctacions en hotels i apartohotels.

² Inclou hoteleria i restauració.

Saldo: Diferència de respostes extremes (positives i negatives), en percentatge.

SEMESTRE GENER-JUNY 2021

ENQUESTES DE CONJUNTURA

Indústria
Construcció
Comerç minorista
Sector hoteler

Semestre observat (en % d'empreses)

		1r sem. 2021	2n sem. 2020	1r sem. 2020
• Marxa dels negocis	Bona	22	14	4
	Regular	44	49	36
	Dolenta	33	38	60
	Saldo	-11	-24	-56
• Comandes	Elevades	10	1	7
	Normals	44	41	16
	Baixes	46	58	78
	Saldo	-36	-57	-71
• Nivell d'estocs de productes acabats	Excessiu	4	8	14
	Adequat	42	38	39
	Insuficient	15	14	14
	Mai no hi ha estocs	39	41	34
Saldo	-11	-6	0	

Semestre observat en comparació amb el semestre anterior (en % d'empreses)

		1r sem. 2021	2n sem. 2020	1r sem. 2020
• Producció	Més alta	23	23	0
	Semblant	39	40	20
	Més baixa	38	37	80
	Saldo	-15	-14	-80
• Preus de venda	Més alts	14	3	2
	Iguals	71	77	80
	Més baixos	15	20	18
	Saldo	-1	-17	-16
• Personal ocupat	Més	4	4	5
	Igual	78	78	65
	Menys	18	18	30
	Saldo	-14	-14	-25

Semestre observat en comparació amb el mateix semestre de l'any anterior (en % d'empreses)

		1r sem. 2021	2n sem. 2020	1r sem. 2020
• Producció	Més alta	33	1	7
	Semblant	43	35	14
	Més baixa	24	63	79
	Saldo	9	-62	-72

Perspectives per al 2n semestre de l'any 2021 (en % d'empreses)

		1r sem. 2021	2n sem. 2020	1r sem. 2020
• Tendència de la marxa dels negocis	Millorar	31	19	29
	Mantenir-se	60	56	51
	Empitjorar	9	25	20
	Saldo	22	-6	9

		1r sem. 2021	2n sem. 2020	1r sem. 2020
• Tendència de les comandes	Augmentar	22	9	27
	Mantenir-se	60	56	43
	Disminuir	18	35	30
	Saldo	4	-26	-3
• Tendència de la producció	Augmentar	23	15	34
	Estabilitzar-se	66	52	36
	Disminuir	11	33	30
	Saldo	12	-18	4
• Tendència dels preus de venda	Augmentar	23	13	9
	Estabilitzar-se	68	76	73
	Disminuir	9	11	18
	Saldo	14	2	-9
• Tendència de l'ocupació de personal	Augmentar	14	8	11
	Mantenir-se	83	72	64
	Disminuir	3	19	25
	Saldo	11	-11	-14

Factors que dificulten l'augment de la producció els propers mesos (en % d'empreses)

	1r sem. 2021	2n sem. 2020	1r sem. 2020
*Debilitat de la demanda	59	75	72
*Augment de la competència	34	25	9
*Manca de mà d'obra qualificada	32	23	26
*Insuficiència de l'equip productiu	10	3	5
*Dificultats de finançament o tresoreria	21	19	26
*Augment dels costos d'explotació	30	16	16
*Cap factor	10	8	5
*Altres causes	10	11	21

Grau mitjà d'utilització de la capacitat productiva

	1r sem. 2021	2n sem. 2020	1r sem. 2020
• Semestre observat	58,8%	54,3%	50,1%
• Previst per als propers sis mesos	63,4%	57,8%	63,3%

	1r sem. 2021	2n sem. 2020	1r sem. 2020
Indicador de confiança en la indústria ⁽¹⁾:	-4,3	-23,0	-22,3

Notes:

¹ Mitjana del saldo de la cartera de comandes total, dels estocs canviats de signe i de les perspectives de la tendència de la producció.

Saldo: Diferència de respostes extremes (positives i negatives), en percentatge.

Font: Cambra de Comerç, Indústria i Serveis d'Andorra.

Semestre observat (en % d'empreses)

		1r sem. 2021	2n sem. 2020	1r sem. 2020	
• Marxa dels negocis	Bona	52	47	0	
	Regular	42	35	57	
	Dolenta	6	18	43	
	Saldo	46	29	-43	
		<u>Total construcció</u>	<u>Edificació d'habitatges</u> ⁽¹⁾	<u>Edificació no habitatge</u> ⁽²⁾	<u>Obra civil</u> ⁽³⁾
• Obra contractada	Elevada	38	38	18	10
	Normal	44	38	36	17
	Baixa	19	24	46	73
	Saldo	19	14	-28	-63
Saldo	2n sem. 2020	-16	7	-49	-66
	1r sem. 2020	-40	-34	-67	-76

Semestre observat en comparació amb el semestre anterior (en % d'empreses)

		1r sem. 2021	2n sem. 2020	1r sem. 2020
• Volum d'obra executada	Superior	21	30	4
	Igual	58	33	14
	Inferior	21	36	82
	Saldo	0	-6	-78
• Preus unitaris de contractació	Més alts	44	12	4
	Iguals	44	74	89
	Més baixos	13	15	7
	Saldo	31	-3	-3
• Personal ocupat	Més	27	12	11
	Igual	64	82	89
	Menys	9	6	0
	Saldo	18	6	11

Semestre observat en comparació amb el mateix semestre de l'any anterior (en % d'empreses)

		1r sem. 2021	2n sem. 2020	1r sem. 2020
• Volum d'obra executada	Superior	55	13	8
	Igual	24	39	12
	Inferior	21	48	81
	Saldo	34	-35	-73

Perspectives per al 2n semestre de l'any 2021 (en % d'empreses)

		1r sem. 2021	2n sem. 2020	1r sem. 2020
• Tendència de la marxa dels negocis	Millorar	12	9	46
	Mantenir-se	82	74	46
	Empitjorar	6	18	7
	Saldo	6	-9	39

		<u>Total</u> <u>construcció</u>	<u>Edificació</u> <u>d'habitatges</u> ⁽¹⁾	<u>Edificació no</u> <u>habitatge</u> ⁽²⁾	<u>Obra civil</u> ⁽³⁾
• Tendència del volum d'obra contractada	Augmentar	28	14	11	10
	Estabilitzar-se	55	50	50	41
	Disminuir	17	36	39	48
	Saldo	11	-22	-28	-38
Saldo	2n sem. 2020	0	21	-10	-50
	1r sem. 2020	8	16	-18	-47
			1r sem. 2021	2n sem. 2020	1r sem. 2020
• Tendència del volum d'obra executada	Augmentar		25	18	46
	Estabilitzar-se		59	65	39
	Disminuir		16	18	14
	Saldo		9	0	32
• Tendència dels preus	Augmentar		48	9	18
	Estabilitzar-se		48	76	71
	Disminuir		3	15	11
	Saldo		45	-6	7
• Tendència de l'ocupació de personal	Augmentar		25	9	18
	Mantenir-se		72	76	75
	Disminuir		3	15	7
	Saldo		22	-6	11

Factors que dificulten l'augment del volum d'obra executada els propers mesos (en % d'empreses)

	1r sem. 2021	2n sem. 2020	1r sem. 2020
*Debilitat de la demanda	24	53	44
*Augment de la competència	33	29	37
*Manca de mà d'obra qualificada	70	47	48
*Insuficiència de l'equip productiu	24	6	7
*Dificultats de finançament o tresoreria	15	12	22
*Augment dels costos d'exploració	36	27	33
*Cap factor	6	9	0
*Altres causes	6	6	33

Notes:

¹ Inclou xalets i apartaments nous i rehabilitació.

² Inclou edificació industrial, oficines, locals comercials, escoles, hospitals, hotels, pàrquings, reparacions, etc.

³ Inclou infraestructures: carreteres, obres hidràuliques, obres d'urbanització, etc.

Saldo: Diferència de respostes extremes (positives i negatives), en percentatge.

Font: Cambra de Comerç, Indústria i Serveis d'Andorra.

		<u>Total comerç minorista</u>	<u>Alimentació</u>	<u>Roba i calçat</u>	<u>Equipament de la llar</u>	<u>Higiene i sanitat</u>	<u>Informàtica i electrònica</u>	<u>Vehicles i accessoris</u>	<u>Altres comerços</u>	<u>Grans establiments comercials</u>	
Semestre observat (en % d'empreses)											
• Marxa dels negocis											
	Bona	25	10	15	51	22	27	13	27	20	
	Regular	40	60	30	28	57	49	45	24	60	
	Dolenta	35	30	56	21	22	24	42	49	20	
	Saldo	-10	-20	-41	30	0	3	-29	-22	0	
	Saldo										
		2n sem. 2020	-40	-58	-60	0	-54	-33	-58	-40	-38
		1r sem. 2020	-63	-64	-75	-51	-60	-77	-61	-63	-62
• Nivell d'estocs											
	Reduït	30	37	15	21	39	26	47	26	20	
	Adequat	50	45	26	74	48	62	47	47	60	
	Excessiu	20	18	59	6	13	12	7	26	20	
	Saldo	10	19	-44	15	26	14	40	0	0	
	Saldo										
		2n sem. 2020	-4	3	-32	27	-57	7	-12	5	-25
		1r sem. 2020	-19	-25	-47	-14	-20	0	-6	-16	-25
Semestre observat en comparació amb el semestre anterior (en % d'empreses)											
• Xifra de vendes											
	Més alta	18	3	8	31	23	34	19	14	0	
	Semblant	40	41	31	44	45	31	48	39	50	
	Més baixa	42	56	62	26	32	34	32	47	50	
	Saldo	-24	-53	-54	5	-9	0	-13	-33	-50	
	Saldo										
		2n sem. 2020	-23	-52	-25	12	-37	-20	-54	-22	38
		1r sem. 2020	-72	-64	-73	-75	-57	-75	-94	-69	-75
• Preus de venda											
	Més alts	20	11	12	27	24	24	35	15	20	
	Iguals	62	78	48	54	71	49	48	74	80	
	Més baixos	18	11	40	19	5	27	17	11	0	
	Saldo	2	0	-28	8	19	-3	18	4	20	
	Saldo										
		2n sem. 2020	-27	-25	-48	-10	-29	-20	-38	-32	13
		1r sem. 2020	-21	0	-47	-20	7	-50	-12	-31	12

		<u>Total comerç minorista</u>	<u>Alimentació</u>	<u>Roba i calcat</u>	<u>Equipament de la llar</u>	<u>Higiene i sanitat</u>	<u>Informàtica i electrònica</u>	<u>Vehicles i accessoris</u>	<u>Altres comerços</u>	<u>Grans establiments comercials</u>
Semestre observat en comparació amb el semestre anterior (en % d'empreses)										
• Personal ocupat										
	Més	8	5	7	8	9	14	10	5	0
	Igual	80	83	70	87	74	76	81	85	60
	Menys	12	13	22	5	17	11	10	10	40
	Saldo	-4	-8	-15	3	-8	3	0	-5	-40
<i>Saldo</i>	<i>2n sem. 2020</i>	<i>-10</i>	<i>-15</i>	<i>-20</i>	<i>-4</i>	<i>0</i>	<i>-13</i>	<i>-16</i>	<i>-8</i>	<i>0</i>
	<i>1r sem. 2020</i>	<i>-17</i>	<i>-4</i>	<i>-30</i>	<i>-17</i>	<i>-13</i>	<i>-17</i>	<i>-12</i>	<i>-25</i>	<i>12</i>

Semestre observat en comparació amb el mateix semestre de l'any anterior (en % d'empreses)

• Xifra de vendes										
	Més alta	30	18	8	45	41	50	33	19	20
	Semblant	30	28	28	29	41	21	27	36	40
	Més baixa	40	54	64	26	18	29	40	45	40
	Saldo	-10	-36	-56	19	23	21	-7	-26	-20
<i>Saldo</i>	<i>2n sem. 2020</i>	<i>-58</i>	<i>-65</i>	<i>-58</i>	<i>-40</i>	<i>-72</i>	<i>-42</i>	<i>-79</i>	<i>-53</i>	<i>-88</i>
	<i>1r sem. 2020</i>	<i>-79</i>	<i>-64</i>	<i>-79</i>	<i>-76</i>	<i>-77</i>	<i>-77</i>	<i>-100</i>	<i>-80</i>	<i>-88</i>
• Personal ocupat										
	Més	11	8	11	13	13	24	7	5	0
	Igual	76	75	67	82	70	65	87	80	80
	Menys	13	18	22	5	17	11	7	15	20
	Saldo	-2	-10	-11	8	-4	13	0	-10	-20
<i>Saldo</i>	<i>2n sem. 2020</i>	<i>-14</i>	<i>-10</i>	<i>-25</i>	<i>-17</i>	<i>-14</i>	<i>-20</i>	<i>-16</i>	<i>-13</i>	<i>25</i>
	<i>1r sem. 2020</i>	<i>-15</i>	<i>-8</i>	<i>-21</i>	<i>-16</i>	<i>-14</i>	<i>-25</i>	<i>-12</i>	<i>-24</i>	<i>25</i>

Perspectives per al 2n semestre de l'any 2021 (en % d'empreses)

		<u>Total comerç minorista</u>	<u>Alimentació</u>	<u>Roba i calçat</u>	<u>Equipament de la llar</u>	<u>Higiene i sanitat</u>	<u>Informàtica i electrònica</u>	<u>Vehicles i accessoris</u>	<u>Altres comerços</u>	<u>Grans establiments comercials</u>	
• Marxa dels negocis											
	Millorar	36	35	23	28	43	40	37	43	20	
	Mantenir-se	56	51	54	69	57	54	53	54	60	
	Empitjorar	8	14	23	3	0	6	10	4	20	
	Saldo	28	21	0	25	43	34	27	39	0	
	<i>Saldo</i>	<i>2n sem. 2020</i>	-37	-36	-64	-14	-52	-27	-50	-31	-50
		<i>1r sem. 2020</i>	-2	-28	-5	0	15	0	-5	2	37
• Xifra de vendes											
	Augmentar	35	41	19	26	44	38	32	40	40	
	Estabilitzar-se	51	41	56	59	52	49	55	52	40	
	Disminuir	14	18	26	15	4	14	13	9	20	
	Saldo	21	23	-7	11	40	24	19	31	20	
	<i>Saldo</i>	<i>2n sem. 2020</i>	-38	-46	-68	-26	0	-50	-29	-50	
		<i>1r sem. 2020</i>	-8	-28	-20	-7	20	-31	-5	-2	25
• Preus de venda											
	Augmentar	24	15	8	35	13	28	42	20	75	
	Estabilitzar-se	70	83	80	54	87	64	55	75	25	
	Disminuir	6	3	12	11	0	8	3	5	0	
	Saldo	18	12	-4	24	13	20	39	15	75	
	<i>Saldo</i>	<i>2n sem. 2020</i>	-12	-7	-28	0	-18	-40	-26	-3	0
		<i>1r sem. 2020</i>	-8	-16	-30	4	-7	-9	6	-4	-13
• Personal ocupat											
	Augmentar	15	13	4	15	30	22	3	17	0	
	Mantenir-se	78	85	78	72	70	76	90	74	100	
	Disminuir	7	3	19	13	0	3	7	9	0	
	Saldo	8	10	-15	2	30	19	-4	8	0	
	<i>Saldo</i>	<i>2n sem. 2020</i>	-16	-18	-40	-7	-32	-7	-16	-8	-25
		<i>1r sem. 2020</i>	-5	-13	-11	-7	7	0	-6	-4	13

	<u>Total comerç minorista</u>	<u>Alimentació</u>	<u>Roba i calcat</u>	<u>Equipament de la llar</u>	<u>Higiene i sanitat</u>	<u>Informàtica i electrònica</u>	<u>Vehicles i accessoris</u>	<u>Altres comerços</u>	<u>Grans establiments comercials</u>
Factors que dificulten la millora de la marxa dels negocis els propers mesos (en % d'empreses)									
*Debilitat de la demanda	57	73	52	35	48	56	53	67	60
*Augment de la competència	19	18	15	30	13	22	27	10	20
*Manca de personal qualificat	22	23	7	41	22	17	17	19	40
*Pèrdua d'atractiu de la zona	13	15	15	3	0	17	10	17	40
*Dificultats de finançament o tresoreria	13	13	7	5	17	14	27	14	0
*Augment dels costos d'explotació	20	15	11	30	22	25	23	14	40
*Cap factor	5	5	0	8	0	6	13	3	0
<i>Altres causes...</i>									
*Competència alegal, deslleial i intrusisme	13	13	7	24	22	17	7	9	0
*Manca d'aparcaments	17	18	33	19	9	11	10	19	20
*Manca de complements turístics	10	13	11	0	9	6	13	14	20
*Infraestructures viàries insuficients	5	5	0	3	4	3	7	7	20
*Altres causes	26	25	37	11	30	17	23	33	60

Nota: El primer semestre de 2021 s'ha introduït un canvi metodològic en la sectorització de la mostra de l'enquesta de conjuntura del comerç minorista amb l'objectiu d'adaptar-la a la nova Classificació d'activitats econòmiques d'Andorra (CAEA-2019). A l'annex es presenta el detall de la nova distribució sectorial.

Saldo: Diferència de respostes extremes (positives i negatives), en percentatge.

Font: Cambra de Comerç, Indústria i Serveis d'Andorra.

RESULTATS DE L'ENQUESTA DE CONJUNTURA EN EL SECTOR HOTELER gener-juny 2021

Semestre observat

		1r sem. 2021	2n sem. 2020	1r sem. 2020
• Marxa dels negocis (en % d'empreses)	Bona	8	0	13
	Regular	11	5	4
	Dolenta	81	95	83
	Saldo	-73	-95	-70
• Nivell de reserves (en % d'empreses)	Alt	3	0	4
	Normal	9	0	13
	Baix	80	100	83
	No es treballa amb reserves	9	0	0
	Saldo	-77	-100	-79
• Distribució dels clients segons la seva procedència (en %)	Catalunya	34	32	37
	Resta d'Espanya	26	16	24
	França	30	36	24
	Altres	10	16	15

Semestre observat en comparació amb el semestre anterior (en % d'empreses)

		1r sem. 2021	2n sem. 2020	1r sem. 2020
• Grau mitjà d'ocupació	Superior	6	8	8
	Igual	21	11	8
	Inferior	74	81	83
	Saldo	-68	-73	-75
• Preus pagats pels clients	Més alts	22	0	25
	Iguals	42	23	50
	Més baixos	36	77	25
	Saldo	-14	-77	0
• Personal ocupat	Més	6	5	13
	Igual	42	30	67
	Menys	53	65	21
	Saldo	-47	-60	-8

Semestre observat en comparació amb el mateix semestre de l'any anterior (en % d'empreses)

		1r sem. 2021	2n sem. 2020	1r sem. 2020
• Grau mitjà d'ocupació	Superior	11	3	9
	Igual	20	6	4
	Inferior	69	92	87
	Saldo	-58	-89	-78
• Personal ocupat	Més	8	6	13
	Igual	42	25	50
	Menys	50	69	38
	Saldo	-42	-63	-25

Perspectives per al 2n semestre de l'any 2021 (en % d'empreses)

	1r sem. 2021	2n sem. 2020	1r sem. 2020
• Tendència de la marxa dels negocis	Millorar	51	26
	Mantenir-se	34	13
	Empitjorar	14	61
	Saldo	37	-35
• Tendència del grau d'ocupació	Augmentar	52	17
	Mantenir-se	30	8
	Disminuir	18	75
	Saldo	34	-58
• Tendència dels preus	Augmentar	19	13
	Estabilitzar-se	58	46
	Disminuir	22	42
	Saldo	-3	-29
• Tendència de l'ocupació de personal	Augmentar	33	4
	Mantenir-se	58	44
	Disminuir	8	52
	Saldo	25	-48

Factors que dificulten la millora de la marxa dels negocis els propers mesos (en % d'empreses)

	1r sem. 2021	2n sem. 2020	1r sem. 2020
*Debilitat de la demanda	49	84	70
*Augment de la competència	23	3	9
*Manca de personal qualificat	43	16	48
*Pèrdua d'atractiu de la zona	23	27	17
*Dificultats de finançament o tresoreria	23	24	17
*Augment dels costos d'exploració	43	27	22
*Cap factor	0	0	0
<i>Altres causes...</i>			
*Manca d'aparcaments	31	22	22
*Manca de complements turístics	17	30	26
*Infraestructures viàries insuficients	9	5	13
*Altres causes	37	60	39

Saldo: Diferència de respostes extremes (positives i negatives), en percentatge.

Font: Cambra de Comerç, Indústria i Serveis d'Andorra.

ANNEX

Distribució sectorial de la mostra en el
comerç minorista

Distribució sectorial de la mostra en el comerç minorista

El primer semestre de 2021 s'ha introduït un canvi metodològic en la sectorització de la mostra de l'enquesta de conjuntura del comerç minorista amb l'objectiu d'adaptar-la a la nova Classificació d'activitats econòmiques d'Andorra (CAEA-2019). En aquest annex es presenta el detall de la nova distribució sectorial.

Descripció de les activitats incloses en cadascuna de les branques comercials:

Alimentació

* Comerç al detall en establiments no especialitzats, amb predomini de productes alimentaris, begudes i tabac

* Comerç al detall de productes alimentaris, begudes i tabac en establiments especialitzats

Roba i calçat

* Comerç al detall de tèxtils en establiments especialitzats

* Comerç al detall de peces de vestir en establiments especialitzats

* Comerç al detall de calçat i articles de cuir en establiments especialitzats

Equipament de la llar

* Comerç al detall de ferreteria, pintures i vidre en establiments especialitzats

* Comerç al detall de catifes, moquetes i revestiments de parets i terres en establiments especialitzats

* Comerç al detall d'electrodomèstics en establiments especialitzats

* Comerç al detall de mobles, aparells d'il·luminació i d'altres articles d'ús domèstic en establiments especialitzats

Higiene i sanitat

* Comerç al detall de productes farmacèutics en establiments especialitzats

* Comerç al detall d'articles mèdics i ortopèdics en establiments especialitzats

* Comerç al detall de productes cosmètics i higiènic en establiments especialitzats

Informàtica i electrònica

* Comerç al detall d'ordinadors, equips perifèrics i programes informàtics en establiments especialitzats

* Comerç al detall d'equips de telecomunicacions en establiments especialitzats

* Comerç al detall d'equips d'àudio i vídeo en establiments especialitzats

* Comerç al detall d'enregistrament de música i vídeo en establiments especialitzats

Vehicles i accessoris

* Venda de vehicles de motor

* Comerç al detall de recanvis i accessoris de vehicles de motor

* Venda, manteniment i reparació de motocicletes, i dels seus recanvis i accessoris

Altres comerços

* Altres tipus de comerç al detall en establiments no especialitzats, excepte grans establiments comercials

* Comerç al detall de combustibles per a l'automoció en establiments especialitzats

* Comerç al detall de llibres en establiments especialitzats

* Comerç al detall de periòdics i articles de papereria en establiments especialitzats

* Comerç al detall d'articles d'esport en establiments especialitzats

* Comerç al detall de jocs i joguines en establiments especialitzats

* Comerç al detall de flors, plantes, llavors, fertilitzants, animals de companyia i aliments per a animals domèstics en establiments especialitzats

* Comerç al detall d'articles de rellotgeria i joieria en establiments especialitzats

* Comerç al detall d'altres tipus d'articles nous en establiments especialitzats

Grans establiments comercials

* Grans establiments comercials